

Abstrakt

Korespondence Cyrila Alexandrijského s Nestóriem

Pavel Železník

Tématem této práce je christologický spor řešený na třetím sv. všeobecném sněmu v Efesu r. 431. Zaměřuje se na korespondenci, která svolání sněmu předcházela, a to především na *Druhý list Cyrila Nestóriovi*, jehož obsah je představen a jsou rozebrány v něm uvedené argumenty. Důvodem sporů byl Panně Marii Nestóriem upíraný titul Bohorodička a předmětem polemiky otázka hypostatické unie. Práce, aby jasně ukázala opodstatnění mariánského titulu Bohorodička, shrnuje předešlý dogmaticky vývoj christologie. Představují se snahy o formulaci odpovědi na otázku, kterou už svým učedníkům položil sám Ježíš Kristus: „Za koho lidé pokládají Syna člověka?“ a to od doby počátků triadologie přes její řešení na prvních dvou všeobecných sněmech až k christologii samotné. Práce ukazuje jak se christologické otázky vytvářely v období 3. a 4. století u Órigena, Pavla ze Samostaty, Areia, sv. Eustathia, Apollinária z Laodikeie a u sv. Athanasia, a to se zřetelem k metodologii obou významných teologických škol, jimiž byly škola alexandrijská a antiochijská. Od obhájců *Nikájského vyznání*, jimž se při boji s arianismem otevřela christologická otázka už zcela konkrétně jako aktuální problém, se přechází k teologii předchůdců iniciátora sporu Neostória, kterými byli Dióros z Tarsu a Theodóros z Mopsuestie a k hlavním aktérům sv. třetího všeobecného sněmu v Efesu Cyrilovi a Nestóriovi. Nejdůležitější část práce je zaměřena na *Druhý list Cyrila Nestóriovi*, přináší jeho obsah a rozebírá hlavní Cyrilovy argumenty pro hypostatickou unii, jejíž zásadní význam pro možnost spasení lidského rodu Ježíšem Kristem je podán následně. Tuto linii práce završuje představením pro ortodoxní christologii zásadní důležitosti významu Marinina titulu Bohorodička. V závěru se práce vyrovnává s různým hodnocením významu Cyrilových zásluh. Zmiňuje přístup teologů jako: Jaroslava Kadlece, Rudolfa Říčana, Augusta Franzena, Heinricha Kraft, A. Heluxe a Johannese Quastena, s nimiž zavádí krátkou polemiku na základě obsahu Cyrilova listu a ostatních pramenů.